

Charter

for

Nyholm og den maritime kulturarv

i Københavns havn

Med forsvarsforliget 2018-23 forlader Flåden Nyholm, som i mere end 300 år har fungeret som orlogsværft, flådens leje og marinestation. Den 120.000 m² store ø er et historisk sted på linje med Kronborg. På Nyholm vajer Rigets Flag, her knejser Philip de Langes Mastekran, og her ligger den ikoniske hovedvagt Under Kronen, Spanteloftet og de mange andre historiske bygninger. Fra Batteriet Sixtus skydes salut og solen op og ned. I Bøje 1 er Kongeskibet Dannebrog fortøjet. Ved bolværket ligger de historiske orlogs- og museumsskibe PEDER SKRAM, SEHESTED og SÆLEN, og i vintermånederne sejskoleskibet Georg Stage. Nyholm har været den danske flådes hjem siden øen blev etableret for århundreder siden. Den har kun haft denne ene ejer, hvorfor også store dele af øen fremstår i en historisk og unik tilstand.

Københavns havn – købmændenes havn - var engang landets største arbejdsplads og selve fundamentet for byens og landets velstand. Med 1.000 stabelafløbninger var Burmeister & Wain-skibsværftet i mere end 150 år en hjørnesten i Danmarks industrielle udvikling og en krumtap i Danmarks udvikling til maritim stormagt. På orlogsværftet byggede man de krigsskibe, som sikrede Danmarks kyster og den civile skibsfart.

I mere end 1.000 år er Danmark stået til søs. For at erobre nyt land, forsvare riget, bedrive handel, drage på opdagelse og forske. Takket være enestående maritimt håndværk, godt købmandskab og modige beslutninger er Danmark i dag verdens 6. største søfartsnation. Det Blå Danmark står for en fjerdedel af vores samlede eksport.

Nu om stunder er Københavns havn rig på krydstogturisme og inde i en rivende, rekreativ udvikling som sanse- og pusterum. Men det er også en havn, hvor den maritime kulturarv trænger nyt liv og kan tåle at blive trukket længere frem på scenen til gavn for byens borgere og gæster, for kulturforståelsen og erhvervslivet.

Forsvarsforligets beslutning om at afhænde Nyholm betyder, at en æra er slut. En ny kan begynde.

Med *Charter for Nyholm og den maritime kulturarv* i Københavns havn ønsker vi at skabe en tværpolitisk platform for de mange, som arbejder for at etablere et unikt, levende og folkeligt åndehul i hjertet af Danmarks hovedstad, København. *Charter for Nyholm og den maritime kulturarv i Københavns havn* opfordrer derfor til, at denne enestående mulighed bruges til at skabe en manifestation over dansk civil og militær søfarts betydning i fortid, nutid og fremtid. Danmark er en søfartsnation. Vores nationale identitet er uløseligt knyttet til havet, og Københavns historie og udvikling er bestemt af byens beliggenhed ved havet. Derfor behøver vi som folk en autentisk, engagerende og levende forbindelse mellem hovedstaden og dens havn, mellem landet og havet - den fortællende havn.

Nyholm ligger få hundrede meter fra byen på den anden side af havneløbet, og alligevel så fjernt. Her er en ø-stemning og ingen gennemkørende trafik, og i rummet mellem husene er kastanjealléer, sjældne træer og grønne arealer. Nyholms historiske fortælling og særlige stemning bør videreføres i det ny liv, så Nyholm fortsat kan være et modstykke til den pulserende storby.

Charter for Nyholm og den maritime kulturarv i Københavns havn kalder på:

- at Nyholms potentiale som UNESCO verdenskulturarv undersøges,
- at udviklingen af Nyholm sker som en helhed med respekt for øens stærke historie og perlerække af bygninger og byrum, så Nyholm kan være et åndehul i forhold til havn og byudvikling - et folkeligt, maritimt oplevelsessted,
- at Nyholms fremtid med fortællingen om flådens historie tænkes sammen med fortællingen om Danmark som stormagt på den civile søfarts område, som den ikke mindst er repræsenteret gennem B&Ws skibsværft på Refshaleøen,
- at der skabes levende kajanlæg med mulighed for skibsanløb, små maritime værksteder og en involverende maritim historiefortælling, der både omfatter fortiden og peger mod fremtiden,
- at Københavns Kommune og Kulturministeriet på et tidligt tidspunkt involverer sig i processen og sammen med Forsvaret tager skridt til at gennemføre en international idékonkurrence om Nyholms fremtid med inspiration fra dette charter.

Charter for Nyholm og den maritime kulturarv i Københavns havn er et fælles initiativ, taget og udviklet af de mange interessenter, grupper og foreninger, der enten har til huse på Nyholm eller har interesse for områdets fremtid. Det er håbet, at vores politikere vil tage initiativ til, at dette unikke stykke historie ikke blot sælges til højstbydende, men at man i tide undersøger, hvordan vi bedst i fællesskab sikrer en lys fremtid for Nyholm til glæde for København og hele Danmark. Vi bidrager naturligvis gerne til en sådan undersøgelse eller udredning.

- Christianshavn Lokaludvalg
- Fonden Peder Skram; Fregatten Peder Skram – og Skibene på Holmen
- Stiftelsen Georg Stages Minde; Skoleskibet Georg Stage
- Projektgruppen Danmarks Maritime Park på Nyholm og Refshaleøen
- Foreningen til bevarelse af Danmarks Ældste Radiostation; Holmens gamle radiostation
- Orlogsmuseets Modelbyggerlaug
- Sixtus Gruppen Bevar Nyholm
- Foreningen Hovedstadens Forskønnelse
- Foreningen Kolonihistorisk Center
- Utzonhavnen
- Træskibs Sammenslutningen
- Dansk Forening for Ældre Lystfartøjer (DFÆL)
- ?
- ?